

Tiedote haitallisista vieraslajeista puutarha- ja mehiläishoitajayhdistyksille

ELY-keskus muistuttaa, että EU:n tai kansallisen vieraslajiluettelon lajeja ei saa päästää ympäristöön eikä tuoda Suomeen EU:n ulkopuolelta eikä myöskään toisesta EU-maasta, pitää hallussa, kasvattaa, kuljettaa, saattaa markkinoille, välittää taikka myydä tai muuten luovuttaa. ELY-keskus toivoo, että puutarha- ja mehiläishoitajayhdistykset voisivat välittää tämän ilmoituksen jäsenilleen.

Kasvilajit, jotka kuuluvat joko EU:n haitallisten vieraslajien luetteloon tai kansallisesti haitallisten vieraslajien luetteloon, on lueteltu alla.

EU:n ja kansallisen vieraslajiluettelon sisältämät maakasvit:

[Alaskanlupiini](#) *Lupinus nootkatensis*
[Arabiansulkahirssi](#) *Pennisetum setaceum* (*Cenchrus setaceus*)
[Armenian-, kaukasian- ja persianjättiputki](#) *Heracleum sosnowskyi*, *H. mantegazzianum*, *H. persicum*
[Haisujumaltenpuu](#) *Ailanthus altissima*
[Hamppuvillakko](#) *Jacobaea cannabifolia* (*Senecio cannabifolius*)
[Ilmapalloköynnös](#) *Cardiospermum grandiflorum*
[Japaninhumala](#) *Humulus japonicus*
[Japaninkelasköynnös](#) *Celastrus orbiculatus*
[Japanintatar](#) *Reynoutria japonica*, pl. neidontatar *Reynoutria compacta*
[Jättipalsami](#) *Impatiens glandulifera*
[Kampakiipijäsaniainen](#) *Lygodium japonicum*
[Kapinnyppyheinä](#) *Ehrharta calycina*
[Kiinanpensasapila](#) *Lespedeza cuneata*
[Kiinantalipuu](#) *Triadica sebifera*
[Komealupiini](#) *Lupinus polyphyllus*
[Kurtturuusu](#) *Rosa rugosa*, ml. *Rosa rugosa* f. *alba*
[Lännenpalsami](#) *Impatiens capensis*
[Meksikonmeskite](#) *Prosopis juliflora*
[Mesisilkkiyrtti](#) *Asclepias syriaca*
[Murattivillakko](#) *Delairea odorata*
[Oranssivarrasheinä](#) *Andropogon virginicus*
[Paperimulperio](#) *Broussonetia papyrifera*
[Parkkiakaasia](#) *Acacia mearnsii*
[Peittolapaheinä](#) *Microstegium vimineum*
[Piinahelmikki](#) *Parthenium hysterophorus*
[Pilvisutilatva](#) *Baccharis halimifolia*
[Purppurakudzu](#) (kudzupapu) *Pueraria montana* var. *lobata*
[Raastotatar](#) *Persicaria perfoliata*

[Rusopampaheinä](#) *Cortaderia jubata*
[Sahalinintatar](#) (jättitatar) *Reynoutria sachalinensis*
[Seljaröyhytatar](#) *Koenigia polystachya*
[Silkkisailikki](#) *Hakea sericea*
[Siniakaasia](#) *Acacia saligna*
[Tarhatatar](#) *Reynoutria × bohemica* (entinen nimi hörtsätatar, *Fallopia × bohemica*)
[Värigunnera](#) *Gunnera tinctoria*
[Isopiisku](#) *Solidago gigantea*
[Kanadanpiisku](#) *Solidago canadensis*
[Korkeapiisku](#) *Solidago altissima*
[Valkopajuangervo](#) *Spirea alba*
[Viitapihlaja-angervo](#) *Sorbaria sorbifolia*
[Vuorivaahtera](#) *Acer pseudoplatanus*

EU:n ja kansallisen vieraslajiluettelon sisältämät vesikasvit:

[Afrikanvesihäntä](#) *Lagarosiphon major*
[Brasilianvesiasteri](#) *Gymnocoronis spilanthoides*
[Idänajokas](#) *Nanozostera japonica*
[Isoärviä](#) *Myriophyllum aquaticum*
[Japaninruskopaula](#) *Rugulopteryx okamurae*
[Kampaärviä](#) *Myriophyllum heterophyllum*
[Kanadanvesirutto](#) *Elodea canadensis*
[Karheviuhkalehti](#) *Cabomba caroliniana*
[Kellusvesihasintti](#) *Eichhornia crassipes*
[Keltamajavankaali](#) *Lysichiton americanus*
[Kiehkuravesirutto](#) *Elodea nuttallii*
[Lauttarusolehti](#) *Ludwigia grandiflora*
[Loikorusolehti](#) *Ludwigia peploides*
[Näkinpaunikko](#) *Crassula helmsii*
[Pistia](#) *Pistia stratiotes*
[Poimukellussaniainen](#) *Salvinia molesta*
[Sumasammakonputki](#) (leinikinputki, kelluva penni) *Hydrocotyle ranunculoide*
[Vesikaijalehti](#) *Alternanthera philoxeroides*

Puutarhatoimijoiden kannalta merkittävät haitalliset eläinvieraslajit:

[Espanjansiruetana](#) *Arion vulgaris*
[Mustapäätana](#) *Krynickillus melanocephalus*
[Ansarilattana](#) *Bipalium kewense*
[Argentiinanlattana](#) *Obama nungara*
[Uudenguineanlattana](#) *Platydemus manokwari*
[Uudenseelannin lattana](#) *Arthurdendyus triangulatus*

Etanoiden ja laakamatojen munat ja nuoret yksilöt kulkeutuvat helposti uusille alueille maansiirtojen sekä erilaisten taimien, sipulien ja muiden kauppapuutarhatuotteiden juuristoja ympäröivien multapaakkujen mukana. Tällaista aineistoa ammattimaisesti käsittelevillä toimijoilla on lain mukaan velvollisuus huolehtia siitä, ettei heidän tuottamassaan, varastomassaan, markkinoille saattamassaan, kuljettamassaan, välittämässään, myymässään tai muuten luovuttamassaan tuotteessa tai aineistossa ole unionin luetteloon kuulu-

vaa tai kansallisesti merkityksellistä haitallista vieraslajia, joka tuotteen tai aineiston mukana voisi levitä toimijan hallinnassa olevan alueen ulkopuolelle. ELY-keskus voi tarvittaessa määrätä toimijan täyttämään velvollisuutensa. Myös puutarhajätteen oikeanlaiseen käsittelyyn kannattaa kiinnittää erityistä huomiota. Etanoille ja laakamadoille kelpaa puutarhojen monenlainen ravinto, joten laji voi aiheuttaa suuria tuhoja kotipuutarhoissa ja viljelyksillä.

Poikkeusta vieraslajilain 4 §:ssä säädetyn kiinteistön omistajan ja haltijan huolehtimisvelvollisuudesta muutettiin 15.8.2023 siten, että poikkeusta ei sovelleta nilviäisiin. Jatkossa kiinteistön omistajan tai haltijan on huolehdittava kohtuullisista toimenpiteistä kiinteistöllä esiintyvien kansalliseen vieraslajiluetteloon kuuluvien etanalajien ja laakamatojen hävittämisestä tai leviämisen rajoittamisesta.

Mitä voin tehdä?

Älä lisää tai kasvata haitallista vieraslajia. Luetteloissa mainittujen vieraslajien tilaaminen nettikaupoista on myös kielletty. Hävitä vieraslajit puutarhastasi ja käsittele puutarhajäte niin, ettei itämiskykyisiä siemeniä tai kasvinosia voi säilyä. Hävitä vieraslajietanat asianmukaisesti. Huolehdi, etteivät vieraslajit tai vieraslajien munat pääse leviämään mullan tai kasvien mukana. Ota huomioon, että taimikasvattajilla ja puutarhamyymälöillä on velvollisuus varmistaa, etteivät vieraslajit leviä myöskään muiden tuotteiden mukana esimerkiksi mullassa. Mehiläishoitajien on huolehdittava, ettei lueteltuja vieraslajeja kasvateta mehiläisten ravintokasveina. Omassa puutarhassa kannattaa suosia kotimaisia tai heikosti leviäviä kasveja.

Mitä vieraslajit ovat?

Vieraslajeilla tarkoitetaan eläimiä, kasveja ja muita eliöitä, jotka ihminen on tuonut niiden luontaisen levinneisyysalueen ulkopuolelle. Vieraslajia pidetään haitallisena erityisesti, jos se uhkaa luonnon monimuotoisuutta. Vieraslajeista voi olla haittaa myös esimerkiksi maa- ja metsätalouden tuholaisina.

Vieraskasvilajit voivat aiheuttaa haittaa ympäristössä esimerkiksi syrjäyttämällä alkuperäisiä kasvilajeja ja yksipuolistamalla leviämisaalueensa lajistoa. Osa lajeista on ihmisille haitallisia allergisoivuuden tai myrkyllisyyden takia. Monet vieraskasvilajeista on tuotu Suomeen puutarha- ja viljelykasveiksi, ja nyt ne leviävät istutusten lisäksi myös maansiirtojen ja puutarhajätteen mukana. Monet vieraskasvilajit ovat tehokkaita leviäjiä esimerkiksi runsaan siementuoton tai voimakkaan kasvullisen lisääntymisen ansiosta. Lisäksi tuuli, eläimet ja vesi voivat kuljettaa niiden siemeniä pitkiäkin matkoja.

ELY-keskus valvoo EU:n vieraslajiasetuksen ja kansallisen vieraslajilain ja -asetuksen noudattamista. Tämä viesti on osa haitallisten vieraslajien torjuntaa koskevien kansallisten [hallintasuunnitelmien](#) mukaista viestintää.

Lisätietoja:

ympariston.asiakaspalvelu@ely-keskus.fi

[Kansallinen vieraslajiportaali](#)

[Vieraslajit ja lainsäädäntö – usein kysytyjä kysymyksiä](#)

[Kansallinen vieraslajiluettelo](#)

[EU:n vieraslajiluettelo](#)

[Kansallinen asetus vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta](#)

[EU:n vieraslajiasetus](#)

[Kansallinen laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta](#)

[Yhdistelmä haitallisten vieraslajien torjuntaa koskevasta hallintasuunnitelmista](#)

Yhteystiedot (etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi)

Vieraslajeja koskeva koordinaatio on voimassa 31.12.2025 saakka. Hallintouudistuksen aiheuttamista muutoksista ja tulevasta koordinaatiosta tiedotetaan vuoden 2026 alussa.

Vieraslajeja koskeva koordinaatio:

Etelä-Pohjanmaa: Johanna Mykkänen

Etelä-Savo: Marika Lax

Häme: Pihla Penttilä

Kaakkois-Suomi: Tuula Tanska

Kainuu: Reima Leinonen

Keski-Suomi: Elina Lehtinen

Lappi: Merja Lipponen

Pirkanmaa: Mira Niemelä

Pohjois-Karjala: Hanna Keski-Karhu

Pohjois-Pohjanmaa: Mira Sassi

Pohjois-Savo: Arto Saari

Uusimaa: Paula Salomäki

Varsinais-Suomi: Leena Lehtomaa